

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey.

OKUMA KÜLTÜRÜ

ORTAKLIKLAR VE AĞLAR HİBE PROGRAMI
GRANT SCHEME FOR PARTNERSHIPS AND NETWORKS

OKUYAY

OKUMA KÜLTÜRÜNÜ YAYGINLAŞTIRMA PLATFORMU
PLATFORM FOR DISSEMINATION OF READING CULTURE

okuyayplatformu.com

OKUMAK GELECEK KURMAKTIR

Bu doküman OKUYAY Platformu tarafından hazırlanan Okuma Kültürü posterinde resim ve çeşitli başlıklarla anlatılan okuma kültürüne dair unsurlarla ilgili bilgilendirici açıklamaları içermektedir. Poster, okuma kültürüne dair tüm unsurların kapsamlı bir şekilde sosyal ve bireysel yaşam içindeki yerlerini göstermeyi, bu unsurların bir araya gelerek bebeklikten itibaren kişinin ve de toplumun okuma kültürünü nasıl oluşturduğunu bir bütün olarak anlatmayı amaçlamaktadır. Posterin pdf versiyonuna yine OKUYAY Platformu web sitesinden ulaşmanız mümkün. Ayrıca sevgili çocukların diledikleri gibi boyayabilmesi için posterin siyah beyaz çizimini de yine web sitesinden indirebilirsiniz.

OKUYAN BİREY GÜÇLÜ TOPLUM

Okumak nedir?

Anlam çıkarmak için sembollerin kodunu çözenin karmaşık bilişsel süreci olan okumak, bir dil işleme biçimidir. Bu süreçteki başarı okuduğunu anlama olarak ölçülür. Okuduğunu anlama ise metni işleme, anlamını anlama ve okuyucunun zaten bildikleriyle bütünleşme yeteneğidir.

Okumak dil edinimi, iletişim, bilgi ve fikir paylaşımı için bir yöntemdir. Algısal bir yetenektir; bu sayede bilgi alırız. Ancak karmaşık okuma süreci, okuduğumuz kelimeleri telaffuz edebilmemiz için konuşma becerisini de gerektirir. Bu anlamda okumak aynı zamanda hem bilgi aldığımız hem de (sadece kendimize de olsa) aktarabildiğimiz için üretken bir beceridir.

Okuma kültürü nedir?

Okuma kültürü, okumanın alışkanlığa ve eleştirel okuma becerisine dönüşmesiyle erişilen okuma düzeyi, kişinin yaşamda bildiği veya bilmediği her şeyi iyi bir okur bakış açısıyla algılama yetisi, evrensel okuryazarlık olarak tanımlanabilir. Okuma kültürü sadece kitap veya yazılı materyalleri okumayı değil; görsel, işitsel ve de düşünsel olarak aktif olmayı kapsar.

Okuma kültürü edinmiş birey, düşünme ve eleştirme süreçlerini işlevsel kılan bireydir.

Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019 nedir?

OKUYAY Platformu tarafından yaptırılan Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019, Türkiye’de uzun zamandır yapılmayan okuma kültürü araştırmasının yenilenmesi sonucunda elde edilen bilgileri ortaya çıkardığı için büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Mevcut durumu saptamak, okuma kültürünün yaygınlaştırılması için yapılması gerekenleri belirlemek ve okuma kültürünün teşvik edilmesi için fırsatlar konusunda önerilerde bulunmak amacıyla hazırlanan bu çalışma, başta yayıncılık paydaşları olmak üzere okuma kültürüyle ilgili olan tüm kişi ve kurumlar için yol göstericidir.

Önemli amaçlarından biri “okumayı en çok neyin tetiklediğini” belirlemek olan bu araştırmayla Türkiye’de okur profilinin ve okuma kümelerinin belirlenmesi, bu okuma kümelerinin okuma davranışlarının incelenmesi, ailelerin çocuklarına nasıl ve ne kadar kitap okuduklarının ortaya çıkarılması, kütüphane algısının anlaşılması, kitaplara ve kütüphanelere erişimde karşılaşılan zorlukların tespit edilmesi hedeflendi, elde edilen veriler bu doğrultuda sınıflandırıldı. Araştırma, önceki on bir yıllık süreçte Türkiye’de okuyanların sayısının arttığını gösterirken okuma kültürünün yaygınlaştırılması açısından dikkate değer bir katkıda da bulunarak “okuyabilirler” olarak adlandırılan %18,8’lik bir kesimin varlığını tanımladı. Okuyabilirler olarak nitelendirilen bu kişiler yayıncılar, kitapçılar, kitap fuarları ve kütüphaneciler açısından olduğu kadar okuma kültürünü yaymak üzere çalışma yapan sivil toplum girişimleri için de stratejik bir hedef kitle olarak önem taşıyor.

Okuma Kültürü Haritalama Çalışması

OKUYAY Platformu’nun kamuoyunun bilgisine sunduğu diğer bir önemli araştırma da Okuma Kültürü Haritalama Çalışması’dır. Türkiye’de okuma kültürü ile ilgili faaliyet gösteren STK, enformal yapı, gönüllü ve dijital platformların haritalandığı bu araştırma okuma kültürünün desteklenmesi ve kitaplara erişim konularında çalışan STK’ler arasında bir ağ platformu oluşturma amacıyla yapıldı ve herkesin erişimine açıldı.

Okumak neden önemlidir?

- Yaşam becerilerimize ve öğrenimimize katkı sağlar.
- Yaşam koşullarımızı iyileştirmemize destek olur.
- Sağlığımızı ve refahımızı yönetmemize yardımcı olur.
- Bizi sosyal olarak birbirimize bağlar.
- Olabileceğimizin en iyisi olmamız için güç verir.

Ebeveynlerin çocuklarına okuması

Ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte okuması, çocukların kitaplarla sıcak ve mutlu bir ilişki kurmalarına yardımcı olurken, gelecekte okumayı keyifli bulma olasılığını ve çocuğun okul performansını da güçlendirir. Ayrıca yine çocuğun kelime dağarcığını, benlik saygısını artırırken iyi iletişim becerileri geliştirmesine ve insanın öngörü motoru olan beynini güçlendirmesine de destek olur.

Babalar ailelerin önemli bir parçasıdır ve araştırmalara göre anne kadar babanın da çocuğa okumasının çocuğun gelişimini ve dil yeteneklerini daha fazla arttırdığını gösteriyor.

Okul öncesi küçük çocuklarınızı ve bebeklerinizi okumaya teşvik edici ipuçları

- › Bebeğinizin kendini akıllı hissetmesini sağlayın. Örneğin bir köpek resmi gösterip "Bu bir balık mı?" diye sorun.
- › Yeni deneyim ve geçiş süreçlerinden önce onlara kitap okuyun.
- › Kitap okurken onları sınamayın. Gözlem yapın ve açık uçlu sorular sorun: "Merak ediyorum, sence ..."
- › Onlara farklı kitap seçenekleri sunun ve ilgilerini izleyin.
- › Kısa zaman dilimlerinde ona kitap okuyun: sabah, atıştırmaya, öğle uykusundan önce, banyoda, işten eve geldiğinizde, yatmadan önce.
- › Okurken bundan sizin de keyif aldığınızı gösterecek yorumlar yapın ve kitapla ilgili meraklı davranın.
- › Çocuğunuz kitapla ilgilenmiyorsa, okurken bir yandan oyalanması için oyun hamuru, boyama kitabı veya yap-boz gibi bir oyuncak verin.
- › Okumayı olumlu çağrışımlar oluşturarak zorlayıcı değil keyifli bir deneyime dönüştürün.
- › Kitaplar ve gerçek hayat arasında bağlantılar kurun: Mesela, sokakta gördüğünüz bir köpeği kitap kahramanına benzetin. "Vay canına, bu köpek yavrusu tıpkı Fındık'a benziyor. Hav Hav Hav"
- › Çocuğunuzun konuşmasını düzeltmek yerine, söylediklerini genişletin. Örneğin; çocuğunuz «kedi» demeye çalışırsa, «Evet, kedi dişlerini fırçalıyor» diyebilirsiniz.

Sessiz kitap

Sessiz kitap, küçük çocukların yeni beceriler öğrenmesine ve uygulamasına yardımcı olmak için tasarlanmış yumuşak bir kitaptır. Sessiz kitaplar genellikle keçe veya kumaş sayfalardan yapılır ve çocuğun ilgisini çekecek etkileşimli eylemler ve oyunlar içerir.

Resimli kitap

Okuma kültürü resimli kitaplarla başlar. Hayat boyu bize eşlik eden resimli kitaplar her yaşta okur için eşsiz bir okuma deneyimi sağlar. Bir keşif yolculuğu niteliğindeki bu kitaplarda öykü anlatımında yazarla çizerin rolü eşittir. Bu eşitlik çizerin bölümünü çocuğun, yazarın bölümünü ise ebeveynin okuduğu demokratik bir okuma süreci ve iş bölümü yaratır.

Resimli kitaplar:

- › Okuma becerilerinin temel taşıdır.
- › Pek çok farklı şekilde yeniden okunabilir.
- › Çocuklara sanatı tanıtır.
- › Tematik olarak çok yönlüdür.
- › Çocukların merakını teşvik eder.
- › Okuma isteğinin artmasını sağlar.
- › Çocukların sözcük dağarcığını genişletir.
- › Disiplinler arası ilişkiyi ve eleştirel düşünceyi geliştirir.
- › Hayal gücünü geliştirir.

Resimli kitaplar aile yaşamını teşvik eder, çünkü birlikte okumak güvenlik duygusu yaratır ve kuşaklar arası bağı güçlendirir.

İlk kitaplar

Çocukların okuma yazmayı öğrendikten sonra tek başlarına kitap okumaya başlamalarıyla birlikte ilk okuma kitapları önem kazanır. İlk okuma dönemi okuma alışkanlığı kazandırmak için kritik bir dönemdir. İlk okuma kitapları okumaya geçişte köprü görevi görür; bu nedenle de okuma kültürünün kazandırılması için çok önemlidir. Her çocuğun ilgi alanı farklıdır ve çocuk bu alanları keşfedip derinlemesine bilgi edinmenin heyecanını okuyarak deneyimleyebilir.

Kitap seçme konusunda gerekli bilgiler sezdirmeden ve zaman içerisinde çocuğa aktarılmalı, bir noktadan sonra kitap seçimi okulda da çocuğa bırakılmamalıdır. Çocuklara istemedikleri bir kitabı okumaları için baskı yapılmamalı veya kitap okuma cezası verilmemelidir.

- › Okumayı öğrenme ve kitap okuma süreci rekabete dönüştürülmemelidir.
- › Okuma motivasyonu sağlamak için öğretmenler sınıf geçmeye ve yüksek notlara değil; kitabın çocuğun hayatındaki faydasına dikkat çekmelidir.
- › Öğretmen ve aileler kitapları belli zamanlarda değil günün her saatinde yapılabildiğini çocuklara gösterilmelidir.
- › Yetişkinler çocuklara kitap okumalarını öğütlememeli bunun yerine onlara model olmalıdır.
- › Her gün mutlaka çocuklara yüksek sesle kitap okunmalıdır.

Bir çocuğun her gün günde 20 dakika okuması

Bir çocuk anaokulundan başlayarak her gün evde 20 dakika okursa, yılda yaklaşık 1,8 milyon kelime duyacak; 6. sınıfa kadar 851 saat okuyacak ve standart testlerde çok büyük olasılıkla akranlarının %90'ından daha iyi puan alacaktır.

- › **Dil gelişimine yardımcı olur:** Günlük okuma, beynin yazılı ve sözlü kelime arasında bağlantı kurmasına yardımcı olur ve kelime dağarcığını genişletir.
- › **Beyin gelişimini destekler:** Amerikan Pediatri Akademisi, her yaştaki çocuğa okumanın beynin sol tarafındaki birkaç bölgeyi birden uyandırdığını buldu.
- › **Kendi dünyası dışındaki bir dünyayı anlamasını kolaylaştırır:** Günlük okumayla çocuklar kendi gerçekliklerinin dışındaki bir dünyaya maruz kalırlar. Böylece bilgi birikimlerini genişler, zihinleri açılır ve fikir üretme potansiyeli oluşur.
- › **Aile ilişkilerini güçlendirir:** Bir aile olarak birlikte okumak birleştirici bir deneyim sağlar.

Okuma günlüğü nedir?

Okuma alışkanlığınızı sürdürülebilir kılmak için okuduğunuz kitaplara dair düşüncelerinizi, görüşlerinizi yazacağınız bir günlük / ajanda tutmak, kendiniz için de çocuklarınız için de yapabileceğiniz bir uygulama. Okuma günlüğü tutmak yazma becerinizi de geliştirir!

Kitaba erişim veya kitapla tanışıklık [Çocukların kendine ait kitaplarının olması]

Çocukların kitaplarla tanışması, kitaplara dokunması ne kadar erken olursa okumaya ilgisi de o denli gelişecektir. Çocuğun kendine ait bir kitaplığı ve kitapları olması ona bireysel bir zaman geçirme eylemini gerçekleştirdiği düşünsel dünyaya açılan bir kapı sunar. Bu hem hayal gücünün gelişmesi hem de kendine güveninin güçlenmesi için önemli olduğu gibi kitaplarla daha yakın bir ilişkide olmasını sağlar, merak duygusunu canlı tutar.

Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019'un sonuçlarına göre ailelerin çocuklarına okul haricinde kitap alması ve çocukların kendine ait kitaplarının olmasının bireylerin kitap okuma alışkanlığını önemli oranda belirliyor.

Okuma kültürünün yaygınlaştırılmasında en temel katkı hayatımızdaki ve çevremizdeki çocukları kitaplarla mümkün olduğunca çok buluşturmak gibi gözüküyor.

Dergi okumak

- › Değişen eğilimlerden haberdar olmanızı sağlar.
- › Özel bir alanda veya belirli bir konuda araştırılmış detay bilgi sunar.
- › Zamanınızı, boşa harcamadan daha eğlenceli geçirmenizi sağlar.
- › Stresinizi azaltır.

Gazete okumak

Gazete okumak, büyük bir eğitim değeri olan iyi bir alışkanlıktır. Politika, ekonomi, eğlence, spor, iş, endüstri ve ticaret hakkında bilgiler taşır. Bu alışkanlık sadece genel haberler hakkındaki bilginizi geliştirmekle kalmayacak aynı zamanda dil becerilerinizi ve kelime bilginizi de geliştirecektir.

- › Dünyadaki en son gelişmelerden haberdar olmanızı sağlar.
- › Farkında olmadığınız veya bilmediğiniz konuları keşfetmenizi sağlar.
- › Bir haberi veya olayı daha detaylı takip etmenizi sağlar.
- › Modern yaşamda güncel kalmanızı sağlar.
- › Bu alışkanlık bakış açınızı genişletir ve bilginizi zenginleştirir.
- › Güncel olaylar ve siyaset hakkında sık sık konuşan diğer insanlarla ilişki kurmanız daha kolay olur.
- › Gazeteler aracılığıyla ülkenizde ve tüm dünyada neler olup bittiğine dair net bir fikre ve anlayışa sahip olursunuz.

Çizgi roman okumak

Hikâyeleri çizim ve metinleri bir araya getirerek sunan çizgi romanlar, okuyucusu için benzersiz bir anlatım zenginliği sağlar. Çizgi roman okuru olmak her yaş için hem eğlenceli hem de okuma alışkanlığını kolaylaştırıcı bir okuma tarzıdır. Neredeyse bir hobi denebilecek kadar ayrı bir karakter taşıyan çizgi roman okumak kişinin satır aralarını okumasını, yorum yapmasını ve bilgiyi sentezlemesini gerektirir. Okuyucu hem metin hem de resimlerle etkileşime girerek hikâyeyi kolayca anlayabilir ve görselleştirebilir. Bunu ne kadar çok yaparsa, okuduğunu anlama becerilerini o kadar kolay ve hızlı geliştirebilir. Kelime bilgisinin hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlayan çizgi romanlar yeni bir dil öğrenmeyi de daha kolay ve daha eğlenceli hale getiren harika araçlardır.

Blog okumak

- › Bir konuda uzmanlığı olan kişilerden günlük ipuçları almanızı sağlar.
- › Aktif internet kullanıcılarının nasıl fikir yürüttüğünü gözlemlemenizi sağlar.
- › Benzer ilgi alanlarını paylaşan kişilerle bağlantı kurmanızı sağlar.
- › Ürün ve hizmet incelemelerini deneyim sahibi kişilerden dinlemenizi sağlar.

Sesli okumanın faydaları

Sesli okumak grup olarak veya tek başına yapılabilen ve kişiye okuma alışkanlığının yanı sıra birçok faydası olan bir okuma türüdür.

- › Hafızayı güçlendirir.
- › Doğru bir diksiyon kazanmayı sağlar.
- › Akıcı konuşma yeteneğini geliştirir.
- › Kavrama gücünü geliştirir.
- › Kelime dağarcığını artırır.
- › Dinleme ve okuma becerilerini geliştirir.
- › Odaklanma gücünü keskinleştirir.

Çocuklarınıza düzenli olarak sesli okumak

- › Okumayı öğrenmeyi kolaylaştırır.
- › Okulda daha başarılı olmayı sağlar.
- › Katılımcı olmayı destekler.
- › Daha hassas olmayı ve empati kurmayı sağlar.
- › Hayal gücünü kuvvetlendirir.

Öğretmenlerin okulda öğrencilerine sesli okuması, okumanın keyifli bir uğraş olduğunu çocuklara gösterir. Her gün özel bir zaman ayrılarak sesli okuma yapılmalı, mümkünse bir okuma köşesi düzenlenmeli ve çocukların dikkatini toplaması sağlanmalıdır.

Sesli Okuma Günü

Dünyada her yıl farklı ülkelerde farklı tarihlerde kutlanan Sesli Okuma Günü, OKUYAY desteğiyle hayata geçen bir başka proje olarak Türkiye genelinde de kutlanmaya başladı. OKUYAY Platformu tarafından yürütülen projede, çeşitli araştırmalarla faydaları kanıtlanmış sesli okuma eylemi desteklenerek toplumda okuma kültürünün yaygınlaştırılması adına yeni ve önemli bir girişim olarak hayata geçti. Her yıl Kasım ayının üçüncü cuma günü kutlanması planlanan Sesli Okuma Günü okumayı sevdirmeye, eğlenceli hale getirmeye, farklı yaş gruplarının bir arada okuma yapmalarını sağlama amacını taşıyor. **"Dünyayı Değiştirmek İçin Sesli Okuyun!"** mottosuyla duyurulan Sesli Okuma Günü sayesinde düzenli sesli okuma alıştırmaları yapmanın özellikle çocukların bireysel gelişimine ve sosyalleşmesine katkısı önemseniyor. Proje, Sesli Okuma Günü olarak adlandırılrsa da sesli okuma etkinlikleri yıl boyu devam ediyor ve değişim, tüm katılımcılarla birlikte gözlemleniyor. sesliokumagunu.com/

Sesli kitap

Sesli kitap bir kitabın yüksek sesle okunmuş kayıdır. Sesli kitaplar, keyif için dinlemenin yanı sıra eğitim ve öğrenim için de kullanılır. Sesli kitabın avantajlarından biri de başka bir işle uğraşırken diğer yandan istediğiniz bir metni dinleyebilmenizdir. Basılı bir kitaptan farklı olarak zaman zaman kitabın yazarı, bir seslendirme sanatçısı veya oyuncu tarafından okunan sesli kitapları dinlemek bazı okuyucular için sesli kitabı tercih etme nedeni de olabilir.

E-kitap

Basılı kitaplara karşı hissedilen duygusal bağ dışında klasik kitaplara göre dezavantajı oldukça az olan e-kitapların üretimi, dağıtımı ve satışı kâğıt kitaplardan çok daha ucuzdur. Kâğıt, baskı, nakliye ve perakende alanı ihtiyacı olmayan e-kitaplar, istediğiniz kadar çok kitabı istediğiniz yere taşımaya mümkün kılar. Üstelik internet bağlantısı olan bir e-kitap okuyucusu merak ettiğiniz bir kelime veya konuya dair bir referansa anında ulaşma imkânı sunarak okuma deneyimini çok daha farklı bir boyuta taşıyabilir.

Podcast

Okumanın görsel ve işitsel niteliği, gelişen teknolojiyle birlikte hayatımızın bir parçası haline gelen podcast yayınlarının okuma kültürü açısından da etkin bir araç haline gelmesini sağladı. Podcast ile eş zamanlı okumak kulak ve göze aynı anda hitap etmesi nedeniyle çocukların okudukları metne daha ilgili olmasını ve okunan bilgiyi daha iyi algılamasını sağlıyor. Podcastler bir süredir Amerika, İspanya ve Hindistan gibi birçok ülkede öğrenimin bir parçası haline gelerek öğrencilerin dersleri takip edebildikleri ya da çalışanların çeşitli verilere ulaşabildiği kaynaklar haline gelmeye başladı. Çok sayıda ve çeşitlilikte podcast'e ulaşma imkânı çocukların yanı sıra yetişkinler ve eleştirel okuma yapan herkes için pratik bir zenginlik sağlıyor.

Etkileşimli kitap

Bebek, çocuk, öğrenci ve yetişkinler için içerik ve amacına göre farklı yaklaşım ve araçlarla tasarlanabilen ve okuyucu tarafından katılım ve etkileşim gerektiren etkileşimli kitaplar geleneksel baskı veya elektronik formlarda çeşitlilik gösterir.

Etkileşimli bir ders kitabı, videolar veya etkileşimli grafikler gibi multimedya, deneme sınavları, etiketli fotoğraflar, fotoğraf / grafik galerileri ve daha fazlasını içerebilir.

Etkileşimli çocuk kitapları, doku içeren kitaplardan çocuklara belirli araçları öğretmeye yardımcı olmak için kullanılan özel cihazlara sahip kitaplara kadar değişiklik gösterebiliyor.

Okuma türleri

Hayatımızın farklı çağlarında, farklı tür ve teknikleri kullanarak okuyoruz. İhtiyaç ve alışkanlıklara göre avantaj ve faydaları olan okuma tür ve tekniklerinin bireysel okuma kültürümüzün ve okuyarak öğrenme yetimizin gelişmesinde yeri önemli. Bu tür ve tekniklerin okuma alışkanlığı edinmemizde de çok etkisi oluyor. Bu nedenle eğitimciler de okuma eğitiminde bu teknikleri öğrencilerin yaş ve dikkat seviyelerine uygun olarak kullanıyor.

Sesli okuma

Metindeki sözcüklerin ve söz gruplarının tonlama, vurgu ve beden dili kullanılarak seslendirilmesidir. Anlatmaya da ve hikâye etmeye de olanak sağlayan bir okuma türüdür. Sesli okuma eğitiminde etkin bir yöntemdir. Sözcüklerin doğru seslendirilmesine, görsel hafızanın gelişmesine yardım eder. Sesli okuma iletişim kurmayı sağladığı için bilişsel ve duygusal gelişime yardım eder. Söz korosu oluşturarak ya da okuma tiyatrosu yoluyla da sesli okuma yapılabilir.

Güdümlü okuma

Bir öğretim metodu olarak öğretmen tarafından seçilen kitabın derste açıklamalar eşliğinde okunmasıdır. Öğretmenlere öğrencilerini daha yakından tanıma ve anlama fırsatı veren güdümlü okuma öncelikli olarak öğrencilerin bir metne yoğunlaşması ve odaklanmasını sağlar.

Sessiz okuma

Sessiz okuma sözcükleri ve cümleleri gözle takip ederek yapılan okumadır. Bireyin yaşamında en çok yer alan bu okuma türü, anlamaya ve kavramaya yöneliktir. Okurun sözcüğün sesini hayal etmesini ve zihninde görselleştirmesini sağlar.

Hızlı okuma

Kişinin bir metni daha kısa sürede okumasını ve anlamasını sağlayan bir okuma yöntemidir. Hızlı okuma dikkat ve anlama gücünün metne odaklanması aracılığıyla gerçekleştirilir, göz- ve beyin büyük bir performans sergiler.

Göz atarak okuma

Bir metni okumaya karar vermeden önce tanımak ve genel bir fikir edinmek için yapılan okuma. Okunacak metinlerin seçiminde tercih edilen bir yöntemdir.

Gözden geçirerek okuma (Süzerek okuma)

Bir metni bazı bölümlerini öne çıkararak yararlanma aracılığıyla okuma. Kimi zaman daha önce okunmuş bir metni yeniden okumak için de bu yöntem kullanılır. Hemen her alanda öğretim için kullanılan bir okuma ve öğrenme yöntemidir.

Tarayarak okuma

Okurun ihtiyacı olan bilgiye ulaşmak için çeşitli anahtar sözcükler ya da varsa dizin ve kaynakça aracılığıyla metni taraması yoluyla gerçekleştirdiği okuma.

Not olarak okuma

Okuma sürecinde okuyucuyu etkin kılan, edinilen bilgileri hatırlamak ve dönüp tekrar kullanmak için saklamayı olanaklı kılan bir okuma türüdür. Bu yöntem bir metni özetleme olarak da düşünülebilir. Eleştirel okuma için başlangıç sürecidir.

Eleştirel okuma

Eleştirel okuma, okunan metin üzerinde düşünme, sorgulama sonrasında bir yargıya ulaşılan okuma türüdür. Okur metinle etkileşim içindedir ve bunun sonucunda özgün bakış açısına ulaşır. Eleştirel okuyucular, okuduklarını çözümler, yorumlar, kavrar, sorgular, eleştirir, değerlendirir. Tüm bu özellikleriyle eleştirel okumanın bakın bize ne gibi faydaları olur.

Görsel okuma

Şekil, sembol, resim, grafik, tablo, beden dili, doğa ve sosyal olaylar gibi görmeye dayalı dünyayı okuma. 1960'lı yılların sonunda tanımlanan "görsel okuryazarlık" kavramı okumayı metnin dışına çıkararak gördüğümüz her şeyi okuyabileceğimizi vurgulamaktadır. Görsel okuryazarlık; dil, iletişim ve etkileşimle ilgilidir. Görsel medya, iletişim kurduğumuz, fikir alışverişinde bulunduğumuz ve son derece görsel dijital dünyamızda gezindiğimiz dilbilimsel bir araçtır.

Yoğun okuma ve Kapsamlı okuma

Yoğun okuma, metnin bütün özelliklerini, sözcük ve yapılarını kavramaya yönelik özenli ve derinlemesine okumaktır. Okuyucu, konuyu her açıdan derinlemesine anlamaya ve gerçek manaları anlayarak mümkün olan maksimum bilgiyi kazanmaya odaklandığında yoğun okuma yapılır.

Aynı zamanda serbest okuma da denen Kapsamlı okuma ise konunun genel olarak anlaşılması için büyük ve uzun miktarlarda metin okumak anlamına gelir ve sadece bilgi edinmek veya sadece belirli bir bilginin farkında olmak için hatta belki de sadece zevk için yapılabilir.

İşaretleyerek okuma

Metnin üzerine işaretler koyarak okuma. Önemli bulunan, beğenilen ya da eleştirilen bölümlerin işaretlenmesi, okuma konusunda dikkatin gelişmesini sağlar.

Tahmin ederek okuma

Bir öğretim tekniği olarak öğretmenlerin öğrencileri okuyacakları metne karşı ilgilerini uyandırmaya yönelik bir okuma türüdür. Öğretmen okuma sırasında öğrencilerin metni kavrama gücünü artırmak için merak uyandırıcı sorular yöneltir.

Soru sorarak okuma

Okuma öncesinde ve sonrasında metne dair sorular oluşturarak yapılan okuma türüdür. Öğretim yöntemi olarak öğrencilerin okumaya bilinçli başlamasını ve metni merak etmesini sağlar.

Tartışarak okuma

Aynı metni birden çok kişinin okuması ve okudukları metni tartışarak karşılıklı bilgi, duygu ve birikimini paylaşması yoluyla gerçekleştirilen okuma.

Okuma kulüpleri

Okuma kulübü veya diğer adıyla Kitap kulübü kişilerin düzenli olarak buluşarak okudukları bir kitap veya başka bir okuma materyali hakkındaki fikirlerini paylaştığı, okudukları materyalin veya kitabın beğendikleri ve beğenmedikleri bölümlerini ve karakterlerini veya içerik unsurlarını tartıştıkları bir grup etkinliğidir.

Okuma grupları kitapseverlere ilgi alanlarını paylaşma, ilginç konular hakkında teşvik edici tartışmalara katılma ve hepsinden önemlisi harika kitaplar okuyan yeni insanlarla tanışmak için harika bir fırsat sunar. Okuma kulübü arkadaşlar arası samimi bir grup veya profesyoneller tarafından yönetilen büyük bir grup olabilir. Amaç diğer okuyucularla tanışmak, teorileri ve görüşleri paylaşmak, başta kitap olmak üzere makale, dergi vb. okuma materyallerini daha zengin bir şekilde anlamak ve keyifli vakit geçirmektir.

Okumaya çocukken başlamak ve bu dönemde olabildiğince çok okumak özellikle önemlidir, çünkü okumanın etkileri birikimlidir. Ancak, okumanın bireye sağladığı birçok fiziksel ve psikolojik destekten yararlanmak için asla geç değildir.

Bibliyoterapi

Bibliyoterapi uzun yıllardır kullanılan yaygın bir terapi modelidir ve pek çok farklı şekilde tanımlanmıştır. Cohen (1994) bibliyoterapiyi bir terapistin rehberliği ya da müdahalesiyle literatür kaynaklarının tedavi amaçlı kullanılması olarak tanımlıyor.

Russell ve Shraches (1950) ise bibliyoterapiyi bireyin kişiliğini değerlendirmede, uyumunu sağlamada ve olgunlaşmasında kullanılabilen, bireyin kişiliği ve literatür arasında geçen dinamik bir süreç olarak tanımlıyor.

Kıscası bibliyoterapi, kitaplar aracılığıyla ruhsal bir iyileşme sürecidir.

Bibliyoterapi, yazınsal olarak üstün ve anlamlı niteliklere sahip kitapların, insan psikolojisini iyileştirmesi ve o kişide bulunan bazı güçleri harekete geçirmesi olarak tanımlanabilir.

Kitaplar bireye, yaşamın anlamını öğretir ve çevresine farklı bir bakış açısıyla bakmasına yardımcı olur. Kişiler bu kitaplar sayesinde kendininkine benzer sorunların üstesinden nasıl geldiğini öğrenir.

Bibliyoterapi, insanların problem çözme güçlerini artırır. Bunun yanı sıra olumlu bir benlik kavramı gelişimine ve olumlu davranış değişikliklerine yardımcı olur.

Okuma tutkunuz köreldiyse...

- Yanınızda her zaman okuyacak bir şey (kitap, dergi, gazete) bulundurun.

Toplu taşıma araçlarında, durakta beklerken ya da öğle arasında kitap ya da dergi okuyun, emin olun telefonda oyalanmaktan iyi gelecektir.

- Evinizde bir okuma köşesi oluşturun.

Hem kendiniz için hem de varsa çocuklarınız için bir okuma köşesi oluşturmak, okuma isteğinin çoğalmasını sağlayacaktır.

➤ Hedef belirleyin: ister günde 15 dakika, ister haftada bir kitap ya da ayda beş kitap... Bu hedefi gerçekleştirin ve yükseltin.

- Okuma listesi yapın.

İlginizi çeken ve merak ettiğiniz kitapların adlarını bir kenara not edin ve bir liste yapın. Arkadaşlarınızın önerdiği kitapları da ekleyin. İnternetteki okuma topluluğu uygulamalarına da bakabilirsiniz.

- > Teknolojiden yararlanın.
- > Çok seyahat ediyorsanız e-kitap okuyucusu edinerek kitaplarınızı yanınızda taşıyın ya da okuyamadığınız zamanlarda (örneğin akşam yürüyüşlerinde) sesli kitap dinleyin.
- > Kitaplardan uyarlanan filmler ya da tiyatrolar izleyin.
- > Bir kitap sitesinin bültenlerine üye olun, böylece hem yeni çıkan kitaplardan haberdar olun hem de ne okusam derdinden kurtulun.
- > Bir okuma kulübüne üye olun.
- > Gece yatmadan en az 30 dakika önce telefonunuzu kaldırın ve bir kitap okuyun. Daha iyi uyuyacaksınız.
- > Aynı dönemde birden fazla kitap okuyun. Her ruh halinize uygun bir kitap buldurmak ve canınız o an hangisini istiyorsa onu okumak iyi bir çözüm olabilir.

Yayınevi / Bir kitabın macerası!

Yayınevi bir fikrin kitaba dönüşmesi, farklı türlerde eserlerin basılı ve dijital kitap olarak hazırlanması, farklı dillerde yayımlanan kitapların çevrilerek yayımlanması süreçlerini yönetir. Kitap, dergi, sözlük ve ansiklopedi benzeri eserlerin geliştirilmesi, pazarlanması, yayımlanması, üretilmesi, basılması, dağıtılması ve telif haklarını içeren süreçle ilgilenir. Yayınevi içinde, farklı bölümler yayın sürecinin farklı yönleriyle ilgilenir. Editörler yayımlanacak içerikler için çalışırken yazar veya çevirmenle iletişim kurar ve bir projenin bitmiş bir kitap haline getirilmesini kontrol eder. Tasarım bölümü, sayfa tasarımı, kapak tasarımı dahil olmak üzere kitaba ve üretilen tüm ürünlere dair tasarım fikirleri geliştirir ve uygular. Pazarlama ve tanıtım bölümü, ortaya çıkan eserlerin daha çok kişi tarafından fark edilmesi için çalışır, dağıtım ve üretim departmanları basılı kitapların ve e-kitapların üretimiyle ilgilenir.

Kitabevi

Kitapçılar şehir ve okuma kültürünün ayrılmaz bir parçasıdır. Birbirinden farklı konularda kurgu ve kurgu dışı kitapların, gazetelerin, dergilerin, çizgi romanların, akademik yayınların, ders kitaplarının ve çok çeşitli yayının bulunabildiği kitapçılar; okumaya dair aksesuarların, farklı materyal ve medya araçlarının da satıldığı zincir mağazalardan ikinci el veya artık baskısı bulunmayan eski kitapların satıldığı sahalara kadar geniş bir profil çizer. Bağımsız kitabevleri yayın çeşitliliğinin ve belirli konularda uzmanlaşmış yayınların erişiminde önemli rol oynar. Bir şehirdeki bağımsız kitabevlerinin çokluğu o bölgenin kültürel gelişmişliğinin önemli bir simgesidir.

Bir kitabevi sadece kitap veya başka bir okuma materyali satın almanın dışında kitap hakkında konuştuğumuz, tavsiye aldığımız, kitap ve okuma çevresinde sosyalleştığımız ve aynı zamanda bilmediğimiz başka kitaplarla karşılaştığımız için de okuma kültürümüzde önemli bir yer tutar. İmza günü düzenlemek, güncel yayınlarla ilgili bülten paylaşmak, gelişmiş ülkelerdeki yerel kitapçılarda örneklerine rastlanıldığı gibi okuma kulübü kurmak, özel temalarda düzenlenmiş kitap günleri ve sesli okuma aktiviteleri düzenlemek gibi her yaşta okura özel uyarlanabilecek etkinlikler, bir kitabevinin kitap satışından öte bir değeri olduğunun en güzel kanıtıdır. Daha güçlü bağımsız kitapçıların varlığı yayın çeşitliliğinin ve zenginliğinin yanı sıra daha fazla ve daha renkli kitabevi etkinliğinin gerçekleştirilmesi anlamına da gelir.

Kütüphane

Kütüphaneler raflarında ve dijital ortamında bulunan sayısız kitap, dergi, gazete ve sundukları bilgi hizmetleriyle gezici kütüphane hizmeti de dahil olmak üzere fiziksel ve sanal erişim imkânları yaratarak kitaba ve bilgiye erişimi sağlar. Medya okuryazarlığı, görsel okuryazarlık ve eleştirel okuma yazma becerilerinin gelişimini destekler.

Okuma kültürünün yaygınlaştırılabilmesi için çocukların erken yaşlarda ve yaş grubuna uygun kitaplarla ve kütüphanelerle tanışması önemlidir. Çocukların kütüphanede iyi vakit geçirmesi, ilgi ve sevgiyle karşılanıp kendini değerli hissetmesi güçlü bir bağ oluşturarak kütüphaneyi daha sık ziyaret etmelerinde teşvik edici olur.

Halk Kütüphaneleri

Hiçbir ayırım yapmaksızın herkesin çeşitli konulardaki fikir ürünü, kütüphane materyali ve farklı medya aracılığıyla kültür ürünlerini ve bilgiyi insanlığın hizmetine ücretsiz sunarak onlara ömür boyu eğitim ve boş zamanlarını değerlendirme olanağı veren, topluma bütünleşip sağlıklı kamuoyunun oluşmasına olanak sağlayan kurumlardır. Halk kütüphanesi sistemi içerisinde; Merkez Kütüphane, Şube Kütüphanesi, Çocuk Kütüphanesi, Geçici Kitaplık ve Gezici Kütüphane çeşitleri yer alır.

Okul Kütüphaneleri

Özel veya devlete ait ilk ve orta öğretim okullarında öğrencilerin bilgi ihtiyaçlarına ve öğretmenlerin müfredat gereksinimlerine yanıt veren fiziksel ve dijital öğrenme alanıdır. Bir okul kütüphanesi okuma, sorgulama ve araştırmaya ilişkin aktiviteler düzenleyen ve hizmetler sunan ve kendini öğrencilerin ve öğretmenlerin bilişsel, bireysel, sosyal ve kültürel gelişimine adanmış bir okul kütüphanecisi tarafından yönetilir. Okul kütüphanecilerinin nitelikleri dünya çapında değişiklikler gösterebilmektedir. Kütüphanecilik eğitimi alanlar hem kütüphanecilik hem öğretmenlik formasyonu alanlar ya da değişik uzmanlık alanları olan kütüphaneciler.

Bebek ve Çocuk Kütüphaneleri

6-11 yaş arası ve okul öncesi çocuklar için eğitim, eğlence ve kültürel kaynaklar sağlar. Sanattan hayvanbilime çok çeşitli konuları kapsayan çocukların gelişimine uygun çeşitli dillerde resimli kitaplar, hikâye kitapları, kurgusal olmayan kitaplar ve multimedya materyaller, çizgi romanlar, oyuncaklar, öğrenme oyunlarından oluşan geniş bir koleksiyona sahiptir. Erken yaşlardan itibaren kütüphane kullanımı desteklenen çocuklar, büyük olasılıkla ileriki yıllarda da kütüphane kullanıcısı olarak kalacaklardır. Her halk kütüphanesinde yer alması gereken çocuk kütüphanelerinin temel amacı, farklı programlar ve etkinlikler yoluyla çocukların okuma, araştırma ve yaratıcılık becerilerini geliştirmek, çocuklara okumanın keyfini ve bilgiyi keşfetmenin heyecanını yaşamalarında ve hayal güçlerini geliştirmelerinde olanak sağlamaktadır. Okuma alanına ek olarak bir bilgisayar laboratuvarı, bir etkinlik odası, bir hikâye anlatma ve kukla gösterisi köşesi ve bir multimedya köşesi vardır.

Milli Kütüphane

Milli kütüphane, bir ulusun en önemli bilgi deposu olarak hizmet vermesi için kurulmuş kütüphanelerdir. Halk kütüphanelerinin aksine, milli kütüphaneler nadiren vatandaşların kitap borçlanmasına izin verir. Bu kütüphanelerin en temel amacı milli belleği gelecek kuşaklara aktarmaktır. Farklı alanlarda hizmet veren diğer kütüphanelere liderlik eder ve bilgi toplumunun oluşmasında önemli bir yeri vardır.

Özel Kütüphaneler

Belli bir kişi ya da kuruma ait, belirli bir konuda belirli bir kullanıcı kitlesinin yararlanmasına açılmış, özel bilgi kaynakları sağlayan ve kullanıcı kitlerine özel hizmetler sunan bir kütüphanedir. Bunlar dışında Araştırma, Üniversite, Hukuk, Tıp, Müze, Medya, Yazma ve Nadir Eser Kütüphaneleri ve Gezici Kütüphaneler gibi farklı türde kaynak hizmeti veren kütüphanelerden dilediğiniz bilgiye veya kitaba ulaşmak mümkündür.

Fuarlar

Fuar, yayıncılık aktörlerinin ve okuyucuların bir araya geldiği benzersiz bir ortamdır. Kitap fuarlarına gitmek aile ve okul desteğiyle kişisel okuma kültürüne katılabilecek önemli unsurlardan biridir. Burada kazanılan deneyim kişinin yazarlar ve yayınevlerini tanımak, yayınları daha geniş bir perspektiften görmek gibi bir kavrayışı da okuma kültürüne katar. Aynı zamanda tüm yayıncılık aktörlerinin sektöre dair meseleleri ele aldığı, yeni yönelim ve güncel bilgilerin herkese açık bir şekilde paylaşıldığı ve tartışıldığı, yayınların daha geniş bir ağ içerisinde dolaşıma çıkabilmesini de sağlayabilen önemli bir platformdur.

Hayatın her kesiminden, farklı ilgi alanlarına sahip insanları bir araya getiren fuarlar aileler için de mükemmel bir etkinliktir. Renkli ve zengin ortamıyla çocuklar için başlı başına eğlenceli bir etkinlik olan fuarlar aynı zamanda (bazen gizlice) çocukların okumanın keyifli ve sosyal taraflarıyla da aşına olmasını sağlar. Bir yetişkin için okuma kültürünü canlı tutmak ve daha da zenginleştirmek için önemli bir fırsat sunduğu gibi bir çocuğu kitap fuarına götürmek ise ona okuma tercihlerini geliştirme fırsatı verir.

Okumak sadece evde veya okulda değil; gün boyu uygun ortam bulunduğu yapılabilecek bir eylem. Toplu taşımada, parkta, beklerken, kafede veya sahilde; dışarıda okumak boşa geçen zamanı daha verimli geçirmenin yanı sıra keyif için okuma duygusunu ve alışkanlığını güçlendirerek daha zengin bir yaşam tarzını destekler.

OKUYAY-Okuma Kültürünü Yaygınlaştırma Platformu

Ülkemizde okuma kültürünün yaygınlaştırılmasını çalışma konularından biri haline getiren **Türkiye Yayıncılar Birliği** tarafından, **T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı'nın** yürüttüğü **Sivil Toplum Sektörünün Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı** kapsamında alınan hibeyle kuruldu. **OKUYAY Platformu**, okuma kültürünü desteklemeye çalışan STK'lere, aktivistlere, gönüllülere destek vererek Türkiye ve Avrupa'daki iyi örnekleri Türkiye geneline yayma hedefiyle çalışmalarını gerçekleştirdi.

Çalışmalarını **Kingston Üniversitesi (Birleşik Krallık)**, **Türk Kütüphanecileri Derneği (TKD)**, **Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)**, **Kadıköy Belediyesi** ortaklığı ve **Stiftung Lesen (Almanya)**, **Okuma Kültürü Derneği** iştirakiyle gerçekleştiren **OKUYAY Platformu**; Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019 ve ayrıca Okuma Kültürü Haritalama Çalışması, Bağımsız Kitabevleri Raporu gibi araştırma ve rapor çalışmalarını yapmanın yanı sıra okuma kültürünü yaygınlaştırmak için seçilen 4 pilot bölgedeki çocukları, ebeveynleri, öğretmenleri, kamu kuruluşlarını, kütüphaneleri ve sivil toplumu, yayıncılık paydaşlarıyla bir araya getirerek pilot uygulamalar hayata geçirdi. Proje sonunda hazırlanan "Okuma Kültürünü Geliştirmeye Yardımcı Kılavuz"un ise bu alanda önemli bir başvuru kaynağı olması öngörüsüyle hazırlandı ve kamuoyunun hizmetine sunuldu.

OKUYAY Platformu proje süresi kapsamında yurt çapında gerçekleştirilen Okuma Kültürü Haritalama Çalışması, Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019 ve Bağımsız Kitabevleri Raporu'nun hazırlanmasını sağlamanın yanı sıra seçilen pilot bölgelerde okuma kültürü için proje geliştiren ve uygulayan sivil girişim ve kamu kuruluşlarıyla da bir araya geldi. Okuma kültürüyle ilişkili sektörlerden isimlerin katıldığı OKUYAY Buluşmaları ve OKUYAY Konuşmaları isimli toplantılarda ve Türkiye'nin farklı bölgelerinden 50'ye yakın sivil toplum kuruluşu ve kitabevi temsilcisi, enformel yapı, aktivist, öğretmen, kütüphaneci ve gönüllünün katıldığı STK Kapasite Geliştirme Eğitimi gibi etkinliklerde okuma kültürü alanındaki mevcut durum, ihtiyaç, sorun ve çözümler üzerinde konuşulmasını sağladı. Sivil toplum kuruluşlarının ve bireysel girişimlerin güçlenmesine katkıda bulunmak amacıyla 4 şehirde gerçekleştirilen 6 pilot projeye destek verdi. Platform ayrıca katıldığı yayınlar, internet üzerinden herkesin katılımına açık düzenlediği programlar, sosyal medya paylaşımları, kütüphane, resimli kitaplar, okumanın yararları gibi okuma kültüründe önemli yer tutan konularda hazırladığı broşürler ve kitapçıklar ve web sitesinde düzenli olarak güncellenen içerikleriyle okuma ve okuma kültürünün önemine ve okuma kültürünün geliştirilmesine dair bilgilendirici paylaşımlarda bulundu. Ayrıca özellikle herkese ilham vermesi ve okuma kültürü tanımının geniş kitlelerce anlaşılması amacıyla tüm dünyada okuma üzerine gerçekleştirilen uygulama ve projeleri tanıttı ve anlattı. Çocuk, genç, yetişkin herkesin okuma eylemi ve kültürüne dair çeşitli öneri ve örneklerle ulaşabileceği içeriklere platformun <http://okuyayplatformu.com/> adresli web sitesinde ulaşmak mümkün.

Okuyay Platformu Çocuk, K-12 ve Yetişkin hedef grupları için oluşturduğu danışma kurullarında ise proje süresince okuma kültürünün geliştirilmesi konusundaki sorunlar ve çözüm önerileri tartışıldı. Kurul toplantılarında belirlenen sorun ve çözümler arasından belirlenecek 10 tanesi için yasa tasarısı teklifi sunulması projenin hedefleri arasında yer alıyor.

OKUYAY Platformu tarafından yaptırılan Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019, Türkiye’de uzun zamandır yapılmayan okuma kültürü araştırmasının yenilenmesi sonucunda elde edilen bilgileri ortaya çıkardığı için büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Düzenlediği toplantılar, buluşmalarla bu alanda emek veren uzmanları ve destekçileri buluşturmayı ve konuşurmayı; hazırladığı broşür, poster, medya paylaşımlarıyla okuma kültürünün geliştirilmesi konusunda tüm toplumda farkındalık yaratılarak bilgi akışının sağlanmasını hedefleyen OKUYAY Platformu’nun web sitesi de tüm deneyim, bilgi ve dokümanların herkesin erişimine açık şekilde paylaşıldığı bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Türkiye Yayıncılar Birliği (TYB): 1985’te İstanbul’da kurulan ve Türkiye’de yayıncılık sektöründe faaliyet gösteren yayıncıları ve yayın dağıtımçıları temsil eden Türkiye Yayıncılar Birliği, yayıncılık mesleğini geliştirmek, kaliteli basılı yayın yapılmasını sağlamak; mesleki sorunlara çözümler üretmek, bu amaçla ilgili bakanlıklar ve resmi/sivil tüm kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmak, kamuoyunu ve üyelerini aydınlatmak, üyelerinin ve yayıncıların haklarını korumak ve desteklemek, kardeş kuruluşu YAYBİR (Yayıncılar Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği) aracılığı ile korsan yayıncılıkla mücadele etmek; düşünce ve ifadeleri söz, yazı, resim ve başka yollarla açıklama ve yayımlama özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılmasına çalışmak; kültür, edebiyat ve sanatın geliştirilmesi ve yayılmasına yardımcı olmak; ülkemizin uluslararası boyutta büyük bir yayıncılık merkezi haline getirilmesi için çaba göstermek; kitap okumanın yaygınlaştırılması ile toplumsal ve bilimsel araştırmanın özendirilmesine çalışmak amaçlarıyla faaliyetlerini sürdürüyor.

Türk Kütüphanecileri Derneği (TKD): Türk Kütüphanecilerini bir meslek örgütünün çatısı altında toplamak, seslerini duyurabilecekleri, sorunlarını tartışabilecekleri, onlara çözüm yolları arayabilecekleri, dostluk ve dayanışma topluluğu oluşturacakları bir ortam yaratmak amacıyla çalışmalarını yürütüyor.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV): 1993’ten bu yana erken yaştaki her çocuğun güvende, sağlıklı, mutlu ve öğreniyor olması için çalışıyor. Ülkenin dört bir yanındaki ihtiyaç sahibi çocuklar, anne babalar ve genç kadınlar için bilimsel temelli eğitim programları geliştiriyor ve uyguluyor. Tüm faaliyetlerinin odağında erken çocukluk döneminde nitelikli eğitim, gelecek nesillerin yetiştirilmesinde ailelerin rolü, toplumsal cinsiyet eşitliği ve yaşam boyu öğrenme konularına yer veriyor.

Okuma Kültürü Derneği: Okuma kültürünü geliştirmeyi, çocukların ve yakınlarının temel yaşam becerilerine sahip bireyler olmasına katkıda bulunmayı, nitelikli okuma ortamlarını ve çocuk kütüphanelerini yaygınlaştırmayı, okumayı herkes için ulaşılabilir hale getirmeyi amaçlayan Dernek faaliyetlerine 2018’de başladı.

Okuma Kültürü Takvimi

14 Şubat	Dünya Öykü Günü
21 Mart	Dünya Şiir Günü
22 Mart	Dünya Çocuk Şiirleri Günü
28 Mart-5 Nisan	Kütüphane Haftası
2 Nisan	Uluslararası Çocuk Kitapları Günü
23 Nisan	Dünya Kitap ve Telif Hakları Günü
23 Nisan	Dünya Okuma Gecesi
Nisan son Cts.	Bağımsız Kitapçılar Günü
3 Mayıs	Dünya Basın Özgürlüğü Günü
8 Ağustos	Dünya Okuma Yazma Günü
9 Ağustos	Dünya Kitapseverler Günü
8 Eylül	Dünya Okuma Günü
25 Eylül	Çizgi Roman Günü
30 Eylül	Uluslararası Çeviri Günü
9-15 Kasım	Dünya Çocuk Kitapları Haftası
Kasım 3. Cuma	Sesli Okuma Günü
26 Aralık	Dünya Sahafklar Günü

ORTAKLIKLAR VE AĞLAR HİBE PROGRAMI
GRANT SCHEME FOR PARTNERSHIPS AND NETWORKS

OKUYAY

OKUMA KÜLTÜRÜNÜ YAYGINLAŞTIRMA PLATFORMU
PLATFORM FOR DISSEMINATION OF READING CULTURE

İnönü Caddesi Opera Palas Apt. No: 55 D: 2
34437 Gümüşsuyu, Beyoğlu/İstanbul
T. + 90 212 512 56 02
info@okuyayplatformu.com
okuyayplatformu.com
facebook.com/okuyayplatformu/
instagram.com/okuyayplatformu/
twitter.com/okuyayplatformu/
youtube.com/c/TürkiyeYayıncılarBirliğiDerneği

Bu yayın Avrupa Birliğinin maddi desteği ile hazırlanmıştır.
Bu yayının içeriğinden yalnızca Türkiye Yayıncılar Birliği sorumlu olup herhangi bir şekilde AB'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı'nın görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.